

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbata.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiin pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strelnătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiin, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 20.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr
pentru fie-care publicare.

Din cauza sfintei sărbători a „Nașterei S. Ioan Botezătorului” Nrul proc-sim va apăre Marți în 27 Iuniu v.

Prenumeratiune nouă

la

„Telegraful Român”

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe trimestrul Iuliu Septembre al anului 1889, cu prețul cel mai moderat, ce se pôte vedé în fruntea foiei.

Banii de prenumerațiune se trimiț mai cu înlesnire pe lângă asignațiuni postale (Posta utalvány — Post-Anweisung.) Numele prenumerantului, al comunei, unde se află cu domiciliul, și eventual al poștei ultime se fie scrise bine, ca se pôtă ceti.

Se atrage atențiunea on. domni abonați, al căror abonament se sfârșesce cu ultima Iuniu 1889, să-și înnoiască abonamentul, pentru-că altfel espeditura va fi silită a sista espedarea foiei*).

Editura „Telegrafului Român” în Sibiin.

*) O înlesnire foarte mare în espedițiune se face prin lipirea unei fâșii de adresă dela abonamentul ultim.

Sibiin, 21 Iuniu.

Dilele de mândrie și cele de urgie sunt afund imprimat în inimile popórelor, dar nici un popor nu pôte numără dîle mai multe de jale și de tristețe ca popórele orientului din diua, în care semiluna s'a arêtat pe pământul Europei. O atare di au serbat și sêrbii adunați la 27 l. tr. în Krushevatz, di petrecută înainte de acêsta cu cinci sute de ani, pe câmpul mierlei în Sêrbia cea veche, care a avut drept sfêrșit tragic căderea țarului Lazar și cu el căderea imperiului sêrbesc.

Eroismul vovodului Milisch Obilici, cutezanța lui de a se furișă în castrele turcesci și de a pune pumnalul în peptul sultanului Murat, nu ajută nimica, așa e scris în cartea sorții ca Sêrbia să cadă.

Inercarea mai târzie a sêrbilor cu ajutorul erolui Ioan Corvin încă rămâne zadarnică. Sêrbia încetă de a mai fi stat indepent, multă vreme, mai până în dîlele noastre.

Acesta e adevêrul istoric până aci.

Sêrbii ori cât vor fi avut dorința de a sêrbă aniversarea dîle de 27 Iuniu, până bine de curênd nu o puteau, pentru-că gemeau și ei sub jugul turcesc. Deveniți odată liberi, deveniți ér independenți, se cugetă cu mândrie la dîlele de odată, în care și

ei au jucat rolul lor în Europa, și dacă așa fac, ni-menea nu pôte să afle de esagerată dorința lor de a sêrbă la cinci sute de ani o di însemnată pentru ei.

Numai cât sêrbii nu s'au oprit aci. Pe pórta triumfală ce duce la Krushevatz au pus inscripțiunea: „Bosnia, Herțegovina, Croația, Bacica-Banat”, cinci cuvinte, a căror însemnatate se interpretéază ca un afront contra statului nostru, ca un feliu de arun-care de mândușă unui stat puternic și vecin, unui stat, care a grăbit a face pentru sêrbi mult bine, mai cu sémă după sdrobirea armatei lor de cătră eroul dela Slivnița.

Bine și politic e din partea sêrbilor să provóce pe un vecin în un mod atât de ostentativ, rămâne ca să judece ministrul afacerilor externe, noi ca in-registrători ai faptelor implinite, nu putem decât să desaprobăm din totă puterea noastră purcederea fra-ților sêrbi, cari prin acêsta au dovedit cea mai órbă nematuritate politică.

Alta e, când din Paris fâlfaie pelângă stindardele naționale cele ale Elsației și Lotharingiei, și alta e când Sêrbia se jócă cu focul — și o atare proce-dere pôte deveni pentru ei fôrte funestă, pôte deveni un al doilea 27 Iuniu 1889

Fie-care popor e indreptățit a dá espresiune subiectivă idealelor sale naționale, dar acêsta trebuie să o facă totdeauna cu considerare la statul vecin, sau la ceia cu cari voesce să trăescă în bună înțelegere.

Se pôte, că regența în fruntea căreia stau bărbați ca Ristici să fie departe de totă comedia, se pôte că în mod oficios lucrurile vor fi desmînțite și prezentate ca nisce lucruri inscenate de ómeni tineri și inflăcăriți, fapt însă e, că Sêrbia prin inscripțiunea de sus a dat lumii să înțelégă, că ea are program, și de programul ei se ține și recucerirea celor 5 provincii aparținétóre adi statului nostru austro-unguresc.

Privit lucrul din punctul acesta de vedere, este imposibil ca să nu concludem cu multă temeincie, că politica sêrbescă se află în apa rusescă și că muscalii stau la spatele sêrbilor, îi împintenéză și im-bărbătează ca să se apuce de acțiune și dacă privim lucrul din atare punct de vedere, trebuie să i dăm importanța cuvenită.

Austro-Ungaria este un stat cu mult mai puternic, decât ca să îi pôtă insuflă ingrigiri o inscripțiune, dar cu tóte aceste e bine ca să țină cont de popórele sale, să le facă aici viața plăcută și prin o politică conciliantă să caute a câștigă pe fie care ca să nu aibă nici dorul nici plăcerea de a fi cetățen al unei Sêrbii mari, ci să aibă ambițiunea de

a fi cetățen al unui stat, unde dreptatea și egalitatea cetățenilor nu e privilegiu numai al unui popor, ci al tuturor deopotrivă.

Până acum în politica internă s'au făcut grozave erori. Cu un fanaticism ne mai pomenit s'a pus la ordinea dîle la noi ideia de stat unguresc, fără ca să-i fi putut da cineva definițiunea cea adevêrată, cu un fanatism necualificat s'a ațitât ura de rasă, și puși odată cetățenii în conflict unii cu alții, stirbiți în interesele lor cele mai vitali, storși cu im-posite grele, nesuportabile, lesne dă poporul creșmênt celor ce au interes de a fi demagogi, celor ce vor să se impună de conducători, și dacă sêrbii au făcut un lucru nesocotit, mâne îl pot face fumanii, poimâne polonii și ca să fim drepti și românii, deși ei vor fi și sunt totdeauna cei mai cumpêțați în faptele lor. Bine, óre nu se pôte află cheia aceea, cu care se se pôtă deschide inimile cetățenilor ca să bată în bine și în rêu tot în o formă, ca să fie toți în un cuget și în o simfîre?

Noi dîcem și suntem de firma speranță, că cheia aceea se pôte află cu mare ușurință numai cât șovinismul național trebuie să dispară, gârgăunii din capetele celor ce vêd lucrurile în alte colori trebuie scoși și stabilite relațiuni mai amicabile, mai intime și mai creștinești între cetățeni.

Cum e adi nu e bine.

Relațiunile între popórele de diferite limbi sunt înăsprite, ómenii sunt invrăjbiți, prea mult sunt ocrotiți unii și prea tare sunt desconsiderați alții și de aici vine că sêrbii pun inscripțiuni ca cele de sus pomenite. Când ar scîi sêrbii din Sêrbia, că sêrbii din Bacica să află bine în Ungaria, nu o ar face, ori de o ar face, nu ar află resunet în inimile sêrbilor de aici, ci s'ar întórce cu cuvenitul dispreț contra unei atari încercări, până când sub actualele impregiurări se vor găsi destui sêrbi, cari se strige osana arangiatorilor porții triumfale dela Cossova-Polje.

E trêba guvernului ca să apuce pe altă cale, pe calea în care fie care să se vadă considerat, limba fie căruia să fie pentru el *nolli me tangere* în oficii și în scóle, și lucrurile pot luă altă formă spre binele statului și al tuturor. În nenumerate rënduri am indigitat relele ce bântue la noi, o facem și acum în credință, că ne am implinit datorința de adevêrați patrioți și nu credem să se afle între maghiari ómeni de valóre, cari să nu ne dea drept, cari se nu țină și ei ca și noi la aceea, că e timpul suprem să se oblêscă lucrurile odată, căci e destul de vre-o 20 de ani, decând merg, cum se mână de curentul șovinist de adi.

FOIȚA.

Documente pentru limbă și istoriă.

Codicele „Mateiu Voileanu.”

(Urmare.)

Și au perit elini mulți de pili și de lei cei în-vêțați. Și au venit diua carea prășnuia elinii și troadenii, adecă Pastile, și au făcut legătură cu jurământ mare să se odichnescă ostile 12 dîle, până vor trece sărbătorile acei dîle, și era toți ca unul între acele 12 dîle, și mergea unii la alții de bea și mânca, fără nici o grijă, și umbla toți fără arme, și intra în cetate, și eșia, cum le era legătura. Ér în cetatea Troadei era o capiste ce-i dicea a lui Apolon, și mergea acolo Achileu în tóte dîlele de se închina. Ér într'o di fiind în capiste, s'au întêmpat de au fost acolo și o fată a lui Priam împêrat anume Polixenia, fôrte frumósă și ghizdavă, și îndată cum o au vêdut vitêzul Achileu, atâta o au și îndrăgit, și-i s'au lipit de inimă, și au poruncit lui Priam împêrat de va vrea să-și dea fata după dênsul, va face pace, să nu se mai bată ostile, și să se verse sânge. Ér Priam s'au făcut a prinde bucuros, érá la inimă au gândit mórte lui Achileu, el și amêndoi feciorii

lui Alicesandru Parij și Diifovul, și au trimis să se gâtescă, și se vie în biserica lui Apolon, să facă legătura după obicei. Ér Achileu s'au gâtit și au luat cu sine pe Odiseu, și pe Ealda vitejii, toți fără arme după jurământ, și au intrat în capiste, și aștepta să aducă pe Polixenia fata lui Priam împêrat, se facă legătura. Ér Parij cu frate-seu Diifovul și-au luat angere mici prin sinuri, și au mers în biserica lui Apolon, și au diș cătră Achileu, o iubitul nostru cumnat, și soțul iubitei noastre surori, bine te-au adus Dumneșeu, ne pare bine, căci ne-au adus Dumneșeu, cumnat mai vitêz decât toți ómenii lumii, și s'au luat în brațe, ér luându-l Parij în brațe, Diifovul au lovit pe Achileu în inimă, de au cădút mort în mijlocul bisericii, și când l'au lovit nu au fost nici Ealda nici Odiseu lângă dênsul, ce aștepta afară să aducă pe fata împêratului, apoi să între și ei în biserică. Ér dacă au junghiat pe Achileu au eșit de au făcut veste tuturor cetățenilor, ér Ealda căutând au vêdut biserica închisă, și au priceput că nu este lucru bun, ci au sărit cu Odiseu pe deasupra și au vêdut pe marele Achileu unde cherbea în sânge în mijlocul capistii, și cădênd preste dênsul au început a plânge cu amar, și a dice: „O preadestoinice Achileu și mai vitêzule decât toți vitejii lumii, bunul nostru folositoriu, cum nime nu s'au aflat să ridice mâna în protiva ta, sau să-ți cuteze în lume, dar acêsta în ce chip te-au găsit”. Ér marele Achileu încă mai

avea puținel suflet, și au apucat de au diș: m'au omorît Parij Alecsandru, cu frate-seu Diifovul cu vicleșug, și așa îndată au murit vitêzul Achileu. Și au stricat ușa bisericii, Ealda și cu Odiseu, și au luat Ealda trupul lui Achileu în spate, și-l ducea tot în fugă să-l scótă pe pórta cetății. Ér troadenii au prins veste, și au alergat cu arme să apucé trupul lui Achileu. Ér Ealda și cu Odiseu ducea trupul, și dacă vedea că-i ajung punea trupul jos și gonía pe troadeni câte o bucată de loc, și ér se întorcea de lua trupul de fugia cu dênsul. Ér dacă au sosit la porțile cetății le-au găsit încuiate, ér de pe ziduri arunca cu petrii și cu lemne, și săgête devenia ca plóia. Ér Ealda se mira cum va scóte trupul să nu rămâie să fie de ris troadenilor. Ci au spart pórta cetății, și cu mare nevoe au scos trupul lui Achileu afară, săgetați și sdruncinați de petrii. Și mult s'au mirat troadenii de vitejia elinilor, că nu au putut o óste de ómeni să ia trupul lui Achileu dela 2 ómeni, ci încă le-au spart și pórta cetății și au eșit și au dus trupul marelui Achileu în tabêră. Ér dacă l'au vêdut elinii mort au plâns cu amar, și l'au îngropat în câmpii Trodei aprópe de apa Scamandru-lui, unde au făcut vitejii mari, și l'au îngropat cu cinste ca pe un craiu mare.

(Va urma.)

Revista politică.

Ținta politecei noastre devine din ce în ce tot mai explicată. Orietul e ținta asupra căreia e îndreptat mai mult atențiunea ei și pentru realizarea scopurilor și asigurarea intereselor monarchia noastră nu se ferește a declara pe față, că va intra chiar și în jocul periculos al bombelor.

Numai așa se pot explica lămuririle, ce se fac cu atâta bunăvoință și atât de fățis în delegațiunii, lămuriri, cari altădată se împărțeau mai mult indirect, în secret și nu erau espuse spre bucurare în presa europeană.

Și pentru-ca să se facă aceste lămuriri cât mai esacte, ministrul nostru de externe n'a pregetat a a trimite însuși persoane încredute să se convingă din propria intuițiune despre adevărata stare de lucruri și adevăratele aplicări ale bărbatilor de stat.

Se înțelege, că în șirul celor dintâi state, cari jăcă rol în Orient, și cari ponderază pôte în mod hotărâtoriu în un eventual războiu, este regatul român, dela a căreia atitudine pare că depinde de-astădată direcțiunea politiceii monarchiei noastre.

Și pentru-ca să nu mai fie nici o temă despre atitudinea politică a tinărului regat, în delegațiunea austriacă dl Dumba, carele a studiat în zilele trecute toate demersurile din România, a făcut declarațiunea solemnă, că în România nu există o partidă rusescă, dar nici partidă austro-ungară. Românii sunt conșcii, ei folosesc numai o politică independentă, care pôte fi folosită de dezvoltării statului român. Austro Ungaria a greșit mult în privința comercială, căci raporturile comerciale încă favorizează raporturile politice și noi puteam avea mulți amici în România, dacă le oferiam avantaje în cestiunea convențiunei și nu trăiam pe picior de războiu.

În delegațiunea ungară Iuliu Horváth a atacat aspru politica monarchiei noastre, căci n'a pășit cu o mai mare energie să influențeze în România, ca astfel să nu fim espusi a perde toate, prin fabricarea uneltirilor contra noastră. Și acest delegat se plânge, că dispozițiunea spiritelor, cari ne sunt nefavorabile trebuie căutată mai mult în tractatul de comerț, care nu s'a încheiat și că numai noi purtăm vină, că am pierdut atât în privința comerțului cât mai ales în privința strategică într'un eventual războiu, de-ace-după espunerile lui Asboth România e în stare să nu țină în neactivitate o jumătate de milion de armată, ăr dacă și Serbia se va alătura, atunci calamitatea va fi și mai mare.

Contele Kalnoky, ministrul de externe, ca să esuze încât va poziția sa în această cestiune a mers așa de departe încât a acuzat chiar pe guvernul unguresc, că el e pricina de nu s'a încheiat convențiunea vamală. Cu această ocaziune contele a făcut și alte declarațiuni momentose. El a accentuat adecă, că dacă voim să trăim în raporturi bune, nu trebuie să ne arătăm mici de suflet în cestiuni economice. E adevărat, că în România spiritele ne par a fi vrășmașe, dar românii sunt oameni cu mult mai prevădători, decât se-și jertfescă interesele, și noi nu putem decât să ne bucurăm, vedându i cum urmăresc o politică independentă.

Ori cât de pacinică ar apăre însă situațiunea, ea se agravează și conflictul apare iminent.

Monarchia noastră sprijinesce din toate puterile regimul actual din Bulgaria și precum se anunță din Berlin, Germania, care până acum sta mai mult la o parte și va pune totă influința spre a rămâne Coburg principele bulgarilor. Diariul rusesc „Nord” răspunde lămurit, că numai cumpetului guvernului rusesc este a se mulțami, că nu s'a produs conflict din pricina Bulgariei, dar dacă Austro-Ungaria stăruie în năzuințele sale, lucrurile vor lua o altă față.

Acăsta schimbare grabnică se pôte aduce în legătură și cu conflictul italiano rusesc, care până acum a rămas mai mult sub spuză, ăr acum a izbucnit în totă țaria.

Germania de altcum pare a se îndelețnici și cu întrebarea, cum să mulțămescă pe Franța; și ocaziunea cea mai bună pare a se da prin împărțirea Helveției. Franța va căpăta cantónele locuite de francesi, memorabile în istoria Franciei, acestea vor fi și o despăgubire pentru Alsatia și Lorena, ăr Italia se primescă cantónele italiene spre a fi despăgubită de Niza și Savoia. Foile germane au și început a comentă cu multă manie acăsta cestiune și între ele se ocupă chiar și organul principelui de Bismarck.

Adunarea generală

a despărțământului III al Asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, ținută în 18/30 Iunie, 1889, în comuna Vale.

Ce fericită idee au avut anteriorii noștri, când au înființat Asociațiunea transilvană! Și ce fericită idee au avut ei și atunci, când acăsta Asociațiune o

au împărțit în atâtea despărțăminte răspândite în toate unghiurile țării printre români. Nu numai într'un loc e necesară lumina, ea trebuie să răsbată ori unde e vre o suflare românească. Despărțămintele răspândesc mai ușor acăsta lumină.

E știut, că o lumină mai mică cu greu și pôte arăta efectul ei, unde e o lumină mai mare mai intensivă. Acest adevăr la despărțământul al III al Asociațiunei transilvane pare să se fi zădărnicit. El ca o lumină mai mică pelângă comitetul central al Asociațiunei transilvane, s'a arătat, că pôte lumină și ajută progresului cultural cătuși de puțin.

Adunarea generală a desp. III al Asociațiunei transilvane, ținută în acest an în Vale, a dat probe de năzuință spre lumină. Un convoiu imponent de vre-o 8 trăsuri, în ele cele mai alese și mai bine-meritate persoane în frunte cu directorul despărțământului Ilustritatea Sa dl archimandrit și vicariu arhiepiscopesc Dr. Ilarion Pușcariu, Dumineca trecută plecă din Sibiu, cu cuget de a binevesti în comuna noastră românească Vale. Corul seminarial entusiasmă și el de scopul sublim al Asociațiunei în frunte cu dirigentele seu artistul profesor G. Dima cu drag s'a alăturat la invitarea directorului la acest convoiu.

Deși pe la 5 ore dimineța ploua de vărsa și la plecare din Sibiu (7 ore) cerul era plin încă de nori negri, totuși acăsta nu putu opri a nu se face festivitatea intenționată. O păclă grea era presemnul, că preste și are se plouă în continuu.

După o cale de vre o 2½ ore convoiul ajunsese în Vale. Pausa domnescă din delul Săcelului se înțelege n'a putut lipsi, și ea m'a făcut să adaug o jumătate de oră. Valenii la sosirea convoiului, deși așezați în Valea plângerii, că un del în continuu se surpă asupra satului, acum păreau a fi în Valea bucuriei. Dl notariu Indrieș și alte persoane fruntașe din comună cu fața veselă primiră pre oșpeți, cari fără a mai perde timpul se îndreptară în spre biserică, unde se celebra s. liturghia. Ce mulțime de public aci! Biserica indesuită de lume. Se vede, că auțise Valenii de ținerea adunării generale și de cele încopiate cu acăsta. La auțul corului seminarial, care a executat cântările liturgice, biserica ne mai putend cuprinde lumea, fu așezată formal din afară. Lume și ăr lume în tot jurul bisericeii. „Vai ce frumos cântă” era refrenul rostit în jurul bisericeii de bărbai și femei, căci cei din biserică din cauza sănțeniei locașului nu cutezau a vorbi fără numai a se îndulci în tăcere de plăcere.

Cătră 12 ore liturgia se sfârșise cam târziu pentru poporul dela sate, care e datat după datina s. noastre biserice a ajună până după liturgie. Dar întârzierea e motivată!

Întrebat fiind publicul din biserică, că dacă voesce să se deschidă adunarea generală imediat după sfârșitul liturgiei sau nu, răspunsul fu că se deschidă după o oră, ceea ce s'a și întâmplat.

La signalul dat prin clopot curgeau de pe toate potecile valenii îmbrăcați în haine albe cătră edificiul școlei, unde se decise a se țină adunarea.

Se mai asteptă cât-va timp și adunarea generală în prezența unui public numeros se deschise.

Inceputul se făcu cu frumoșă cântare: „Coróna cufundată” de Bönicke, executată de corul din seminarul nostru sub conducerea domnului profesor G. Dima, după care a urmat cuvântarea directorului despărțământului, pe care o publicăm la alt loc.

Primul obiect, ce se puse la ordinea zilei, a fost citirea raportului comitetului. Urmă apoi esprimarea prin sculare a condolenței pentru încetarea din viață a membrilor despărțământului: Iacob Bologa, Paul Dunca și Radu Ballaș.

S'a ales apoi o comisiune de trei în persóna domnilor Liviu de Leményi, protopretor, Hențu și Indrieș, notari, pentru înscrierea de membrii noi, și s'a suspendat ședința pe 15 minute. Redeschidându-se ședința, comisiunea raporteză, că s'au încasat cu totul 84 fl. dintre cari 31 ca tacsă dela membrii ordinari, ăr 53 ca tacsă dela membrii ajutători.

Rezultatul acesta financiaru s'a luat cu plăcere la cunoștință.

S'a decis a se pune în practică lucrarea începută cu prăsirea de frăgari în comuna Seliște pentru cultivarea vermilor de mătase, de-ace frăgarii sunt mari, și au destulă frunză pentru hrana vermilor de mătase. Prelângă acăsta la propunerea membrului Parteniu Cosma s'a pus la dispozițiunea comitetului suma de 40 fl., din care să se dea mai multe stipendii acelor învățători, cari vor documentă că li-a succés a introduce în jurul Seliștei pe la țărance cultura legumăritului, care pe aceste locuri la români este cu totul neglijată.

Fiind a se trece la alegerea comitetului pre un nou period de trei ani, directorul de până acum, Preacuvioșia Sa Domnul archimandrit și vicariu arhiepiscopesc Dr. Ilarion Pușcariu se rógă să nu se mai reflecteze la persóna Dsale, de-ace ce nóuele agende cari l ascéptă li fac cu neputință și purtarea acestui

oficiu, pe care în decurs de 12 ani cu plăcere l'a purtat.

În urma acesteia domnul protopretor Leményi în numele adunării generale esprimă domnului director recunoștință pentru zelul de până acum în conducerea acestui despărțământ, și adunarea generală prin strigări: Să trăescă! s'a alăturat la cuvintele domnului protopretor.

S'a aclamat în unanimitate de director domnul Parteniu Cosma, care cu considerare că este membru în 22 de comisiuni diferite, se rógă se fie dispensat.

În urma acestora s'a aclamat de director dl asesor consistorial, protosințel Nicanor Frateșiu, și în comitet: Bariț Ieronim, Cosma Parteniu, Dima George, Dr. Moga Ioan, Dr. Olariu Nicolau, Simonescu Leontin, Stroia Stefan, Tobias Cornelii și Mateiu Voileanu.

S'a trecut la punctul ultim din program la ținerea de disertațiuni. Clericul de an. III. George Enescu ceti mai multe episoade din viața, cari — deși timpul era înaintat — prin frumșea lor au stors totuși atențiunea publicului și timpul cât a ținut cetirea a trecut fără oboselă.

S'a decis în fine ca locul unde se se țină viitoare adunare generală să se lase la bunachipzuire a comitetului, și așa la orele 3½ se termină ședința.

De aici încolo avea să începă a luă alt curs festivitatea. Dl notariu Indrieș întrunî la un prânț, care ar face onore și celui mai superior cetățean, vre o 60 onorațiuni, domni și dómne veniți atât din Sibiu cât și din comunele învecinate. Prânțul a decurs până cătră sêra cu o vioiciune caracteristică. Și cum era să nu se întempe acăsta, când vedeai cu cătră dragoste dómna notărășită și tinêra d-soră însoțită de câte va fete frumusele din comună. aduceau cu zimbetul pe buze, când una, când alta pe masă, bucate cari de cari mai alese.

Bucătăria dlui notariu Indrieș prin soția domniei sale a dobândit o măestră neîntrecută. Vioiciunea creștea din ce în ce, și începă a se manifesta prin toaste. Primul toast a fost ridicat de Il. Sa dl vicariu Dr. Ilarion Pușcariu în onorea comunei și în deosebi a dlui notariu și primariu, cărora singuri li se pôte atribui succésul adunării, fiind lipsită comuna Vale de preot și de alte persoane inteligente. A ajuns să se facă începutul și o plioie de toaste părea că nu o să se mai curme. S'a toastat apoi în onorea veteranului președinte al Asociațiunei George Bariț, în onorea directorului desp. III Dr. Il. Pușcariu, care 12 ani din adunările generale a știut face adevărate festivități, în onorea directorului esec. al Albinei Parteniu Cosma, în onorea dómnelor, cari cu drag participă la toate lucrările de interes românesc ș. a., cari dacă ar fi toate amintite s'ar trece preste marginile unei corespondințe. Dar toastul plin de umor al dlui avocat Popa, totuși nu trebuie trecut cu vederea. Corul seminarial la masă fiind, intona după fie-care toast întreitul și frumosul: „Să trăescă întru mulți ani!”.

Era cătră 6 ore când masa din verandă se ridică spre a i luă locul o altă masă în grădină la verdetă, încărcată cu feliuri și feliuri de beuturi. Însără și petrecerea părea că nu se mai isprăvesce.

Dar în fine trebui și ea să aibă sfârșit. Cătră 8 ore sêra oșpeții din Sibiu după ce luară parte și la hora din sat plecară din comună, satisfăcuți cu cele întemplate. Resultatul moral intenționat s'a ajuns în deplină măsură. Valenii alături cu conducătorii lor români veniți în comuna lor, și împreună cu ei totă suflarea românească cu dreptul pot accentua frumoșă cântare dela antifonul glasului 8, care cu multă predilecțiune o cântă un mare și decedat bărbat al nostru: Éta acum ce e bun și ce e frumos, fără numai a locui frații împreună, că întru acăsta a făgăduit Domnul viața de veci. G.

Cuvântarea

rostită cu ocaziunea adunării generale de Preacuvioșia Sa dl Dr. Ilarion Pușcariu, archimandrit și vicariu arhiepiscopesc și directorul despărțământului.

Onorată adunare generală! Stimaților domni!

Condițiune neapărată pentru fie-care popor, care nisuesce spre o țință mai înaltă și care voesce a se susține ca individualitate națională între alte popore, este ca toate clasele, din care constă să fie bine grupate și conșcii de o lucrare armonică. Dacă acăsta îndeobșce este de lipsă, putem dice cu privire la noi românii, că este și mai de trebuință, căci nu toate clasele sociale sunt în măsură deplină reprezentate. La noi clasa industrială și comercială este numai în nascere, prin urmare prea puțin reprezentată; de o aristocrație, care mai ales în viața de stat dă încă și astăzi o valoare însemnată unui popor, abia putem vorbi. Elementul cel mai valoros la români este clasa poporului, din sinul căreia s'a ridicat și se ridică puțină inteligență, ce o avem. Până când poporul nostru va păstră încă în sine un simbur sântos și va avea condițiuni de esistență,

până atunci numai putem spera, că ne vom putea voră și noi ca element de viață în mijlocul altor popoare din patrie.

Dacă ar mai exista și astăzi condițiile de viață de odinioară, n'am avea să ne temem în privința acesteia. Socotind însă greutățile de astăzi, cu cari are să se lupte fie care pentru existența sa, socotind concurența cea mare, ce există astăzi pe toate terenele, e ora a 11 ca să cugetăm și noi cu tot deadinsul la acele mijloce, cari înlesnesc traiul vieții și ne asigură starea bună materială și culturală. Și cine este oare datoriu astăzi, ca să cugete a deschide ochii poporului nostru și a-l lumina, ca să și ușureze pozițiunea sa?

Nimenia altul decât aceea inteligență și acei cărturari, cari au eșit chiar din sinul poporului și s'au ridicat numai prin munca poporului. Datori sunt acesti cărturari de totă mâna, să dea în schimb poporului nostru la vreme de lipsă o îndreptare bună și un sfat bun. — Nu alt ceva decât această idee a condus pe fruntașii nemului nostru ca să înființeze înainte aproape cu 30 ani o societate pentru cultura și învățătura poporului român. Această societate se numește: Asociațiunea transilvană pentru literatura română și cultura poporului român.

O ramură a acestei Asociațiuni suntem și noi, cari ne-am adunat aici pentru a ține în mijlocul poporului adunarea aceasta. Este de lipsă ca să scim cu toții, că scopul asociațiunii noastre este a ne întruni cu toții puterile și a ne ajuta împrumutat. Ajutorul împrumutat se face astfel, că învățătura între români să se sporască și fi poporului nostru să se lumineze prin carte. Fără de carte îndestulătoare numai poate fi astăzi nici dascălul, nici preotul, nici neguțătorul, nici industriașul, ba nici chiar țărânul cel din urmă nu poate fi fără cât de puțină cunoștință de carte, pentru-ca să nu fi călcat de alții. La toate se cer mijloce. Acestea nu ni le dă nimenea d'a gata, ci era noi trebuie să grigim pentru adunarea lor. Fie care este datoriu să aducă filerul sau după puterile sale pe altarul națiunii noastre. Și până acum s'au aflat mulți din nemul nostru, cari pentru iubirea ce o a avut către noi, au dat cu mână bogată din averea lor pentru creșterea în școlă a fiilor poporului nostru. Numele unui Șaguna, și alui Gozdu, Andronic vor rămâne pururea neșterse din inimile românilor. Dară să nu uităm, că multe picături fac lacul; astfel și noi, dacă nu putem mult contribui să nu ne retragem a contribui și mai puțin. Cei mai mulți dintre noi sunt membrii sau ordinari, sau pe viață, sau chiar fondatori! Adunările generale ale despărțimentelor Asociațiunii noastre au de scop între altele a da și altora ocaziune binevenită a se face membrii ai Asociațiunii de ori-ce categorie prelângă solvarea taxelor prescise, sau dacă nu altcum, a contribui cu această ocaziune cu ce pot pentru scopurile Asociațiunii.

Având totă încredințarea, că cele arătate în vorbirea mea vor fi bine înțelese și bine tălmăcite — salutându-ve cordial pe toți în calitatea mea de director al despărțimentului, declar adunarea de deschisă.

Interesul pedagogic, ca cel mai de aproape scop al învățământului educativ.

(Urmare).

În genere luat, *interesul* e de două feluri: *interes* mijlocit și *interes* nemijlocit. Întrebarea e, care din acest corespunde mai de aproape scopului nostru? Când ne ocupăm de un lucru, o facem din două motive. Fie că spiritul nostru simte o plăcere, o mulțămire în aceea ocupațiune, fie că voim să ajungem în proprietatea vre-unui alt obiect prin aceea ocupațiune. Să ilustrăm lucrul prin un exemplu: bună-ora dacă cineva învață, nu condus de un simț de mulțămire, ci din pricină că prin aceea conțea a junge la vre-o laudă sau remunerațiune. În ambe aceste cazuri se *interesază* spiritul de ceva, nu e însă vorba în ambe cazurile de un *interes* de una și aceeași natură. Cel dintâiu este *interes* nemijlocit, cel din urmă *interes* mijlocit. Nu se cere multă bătaie de cap, ca să se poată vedea, că *interesul* nemijlocit corespunde adevăratului *interes* pedagogic, ce trebuie să devolve învățământul în elev. *Interesul* mijlocit nu se deosebește într-un nimic de *poftă*. Aceste însă, precum s'a arătat nu se unesc nici decum cu scopul educațiunii. Și ca să fie dovedit, că în adevăr *interesul* mijlocit n'are loc în cadrul educațiunii, va fi de ajuns, dacă vom arăta că acela în a ceea nu difere de *poftă*. Punem cazul, că cineva învață numai din motivul, ca prin aceea să poată ajunge în viață în nește împregiurări mai favorabile. Sau un elev învață numai pentru laudă și remunerațiuni. Asemenea dispoziții sufletesci sunt tot atâtea *poftă*, ce tind a ajunge în proprietatea unui lucru, ce cade în viitoriu, și dacă nu-i va succeda, se va naște un dis gust, o nemulțămire, adese-ori o invidie și ură. Aceste însă din chiar firea lor, nu numai că nu vor nobilita spiritul elevului, din contră îl vor otrăvi, degradându-l dela destinațiunea sa. Prin aceasta nu voim să se înțeleagă, că am dori ca scopurile vieții practice să nu fie de loc considerate în educațiune. Numai atâta voim să se știe, că lipsele, sau ceea-ce e tot una, *interesele* ordinare ale vieții prac-

tițe sub nici un cuvânt nu pot forma scopul educațiunii. Pentru-că dacă creștem, dacă cultivăm pe om în totalitatea sa, prin aceea tocmai îi dezvoltăm vitalitatea și hărnicia față de ori și ce împregiurări.

Interesul nemijlocit e cu totul tot de altă natură. Acesta nici când nu va fi un mijloc estern de însușire spre învățare, ci o interesare liberă, purcăsă din interiorul nostru și desbrăcată de ori ce vederi egoistice. În urma unui astfelu de *interes* elevul nu se aprofundază din motive străine în învățământ, ci un simț intern, mai lămurit și, o simțită necesitate internă îl atrage, îl împinge spre aceea ocupațiune, care înalță și mulțămesc spiritul lui. Ajungând în teresul mijlocit la o influență decisivă, din cauza unilateralității lui neapărat va conduce la *egoism*, la diferite interese josnice materiale. Căci egoistic e acel om, pentru care orice lucru numai într'atâta are valoare, întrucât îi aduce vre-un favor sau câștig. *) Din această cauză egoistul între toate împregiurările e cel mai unilateral în judecățile sale, pentru-că având pururea înaintea ochilor sei sufletesci interesele proprii, judecă în toate cazurile numai dintr'un punct de vedere. Între asemenea împregiurări, multilateralitatea, carea e reclamată de scopurile educațiunii, n'ar putea avea nici decum loc, de ore-ce *interes* multilateral mijlocit nici nu se poate închipui. Din contră *interesul* nemijlocit e în sine viață spirituală, e în sine putere spirituală. El este izvorul puterii și vieții noastre sufletesci. Pentru-că spiritul numai prin idei și poate manifesta viața și energia sa, și anume într-un cât acele îl deșteaptă, îl aduc la cunoștință de o parte, ér de alta îl stimulează, îl pun într-o mișcare viitoare, ce conduce spre *voindă* și fapte. **) Ideile în sine însă ar rămâne înerte, neactive în spiritul nostru, dacă *interesul* nemijlocit nu le-ar aduce într-o mișcare, din care emanază adevărata viață sufletescă, cu alte cuvinte *activitatea proprie*. Ér rezultatele, succesele acestei activități ne dau *încrederea* în puterile noastre, care în sine nu e alt ceva, decât energia omului de a-și realiza cugetărilor. Această împregiurare are o mare însemnătate în deosebi pentru *caracter*.

Pentru susținerea interesului nemijlocit se cere dară neapărat, ca prin educațiune să se cualifice elevul pentru o activitate proprie, liberă de ori ce tendențe egoistice și însoțită de energie și mulțămire. Învățământul ar greși în contra acesteia, dacă ar descurăgia pe elev, slăbindu-i voia și înclinarea spre lucrare, ce a sădit întrânsul natura; ceea ce ușor se poate întâmpla, dacă acela s'ar împovăra cu lucruri peste măsură grele, ce sunt împreunate cu prea mari încordări și ostenele: ceea ce e ostencios, de obicei are de urmare un sentiment neplăcut, și omul instinctiv încungiuă total ce are drept urmare o neplăcere. Nu e de mirat prin urmare, dacă omul se năusește a încungiuă după puțină și pe acest teren tot ce e ostencios. Prin aceasta însă se pune în joc *activitatea proprie*, precum și posibilitatea de a-și câștiga învățacelul o încredere în puterile sale. Pentru-că cine învață numai pentru ca să fie laudat sau remunerat, acela se află deja în marginea prăpastiei egoismului, în care va pică mai curând sau mai târziu, dar cu totă siguranța. Și egoistul e cel mai molestătoriu om pentru societatea omenescă. El nu conlucră decât în afaceri, spre cari îl împințenează *interesul* mijlocit, *interesul* lui privat, și devine strivit, impotent, îndată-ce încetează satisfacerea acestui *interes*, la care el calculează. Astfelu ori-ce lucruri ce nu-i servesc lui ca mijloce pentru ajungerea scopurilor egoistice, îi devin o povară insuportabilă. (Va urma.)

Convocare.

Adunarea generală a despărțimentului VII Abrud al „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român“, în sensul concludului acestui despărțiment adus în ședința sa din 12/24 Iunie a. c. se convoca pe *Duminea din 16/28 Iuliu 1889* la 1 ora p. m. în comuna Bucium Șasa în localul școlii române, érá pe casul de timp frumos — neploios — sub „Detunata“.

La această adunare se invită toți membrii despărțimentului, precum și toți spriginitorii literaturii și culturii poporului român a lua parte.

Agendele adunării vor fi:

1. Raportul comitetului despre activitatea sa.
2. Raportul cassariului.
3. Alegerea comisiunii pentru înscrierea de membrii noi ordinari și ajutători și încassarea taxelor restante.
4. Staverirea bugetului.
5. Ținerea disertațiunilor.
6. Propuneri.
7. Defigerea locului pentru viitoarea adunare generală și
8. Incheierea.

Domnii, cari doresc a ține vre-o disertațiune sunt rugați ca cel mult până în 13/25 Iuliu a. c. să se însinue la directorul despărțimentului.

Ofenbaia, în 18/30 Iunie, 1889.

Pentru comitetul despărțimentului:

Ioan Danciu,
director.

Ioan Todescu,
secretariu.

*) Herbart „Schriften zur Päd.“ p. 211.

**) Ziller T. „Grundlegung“ p. 364.

Varietăți.

* (Dela Curte) Archiducesa văduvă Stefania va veni în Ungaria la Sz. Antal, unde va cercetă pe sora sa princesa Louisa de Coburg Gotha și unde va petrece 14 zile

* (Himen.) Dl Dr. Traian Putici, prof. de teol. în Arad și va serba cununia cu dșora Măriora Maximilian din Stupini Duminecă în 2/14 Iuliu a. c. la 12 ore a. m. în biserica din Stupini. Felicitările noastre sincere!

* (O cununie în casa Hohenzollern). Din Singmaringen se anunță, că căsătoria principelui mostenitoriu Wilhelm de Hohenzollern cu princessa Maria Teresia de Bourbon s'a săvârșit în un mod solem și spedit. De față au fost la săvârșirea actului împăratul Germaniei cu întreaga sa curte; regele României, regina și principele mostenitoriu, regele Sacsoniei și o mulțime de notabilități din întreaga casă Hohenzollern și Bourbon. Primirea, ce s'a făcut oșpeților și în special împăratului german și regelui român a fost entusiasmă.

* (Petrecere). Comitetul reuniunii de cântări „Typografia“ face cunoscut, că această reuniune va arangia Sâmbătă seara în 6 Iuliu în „Hermannsgarten“ o serată cu cântări, după-care va urma joc. La aceta petrecere comitetul invită pe toți membrii și binevoitorii reuniunii. Bilete de intrare se capătă Vineri și Sâmbătă dela 9 — 12 a. m. și dela 2 — 6 ore p. m. la dl Gross (piața mare) și seara la cassă. Biletul de persoană e 50 cr.

* (Asentare). La asentarea din anul acesta în comitatul Bistrița-Năsăud au fost declarați apți a purta arme cu totul 409 din 1923 feciori.

* Museul bar. Samuel de Bruckenthal va fi închis după amăzi în zilele lunilor Iuliu și August n.

* (Școlile săsesci din Sibiiu.) Abiturienții dela acest gimnasiu vor avea esamenul în 12 și 13 Iuliu n.; ér în 15 și 16 abiturienții școlii reale. Numărul scolarilor la gimnasiu este de 297, dintre cari 198 germani; 85 români, 8 maghiari și 6 de alte naționalități. La școlile reale au fost 279, dintre cari 219 germani, 28 români, și 25 maghiari. La școlile elementare: 381 germani, 53 români, și 12 maghiari.

Din public.

Provocare

cătră stipendistii fundațiunii lui Gozdu!

Deore-ce pe anul scolaric 1889/90 nu sunt vacante locuri de stipendii nouă, ci suma disponibilă din budgetul fundațiunii lui Gozdu, pe acest an scolaric e rezervată numai pentru stipendistii din anul expirat, acestia se provocă, ca până la 10 August a. c. st. n. se arete la cancelaria fundațiunii lui Gozdu din Budapesta (király utca 13.) rezultatul anului scolaric expirat cu documente credibile și cu declarațiunea, că unde voesc a continua studiile pe anul scolaric viitoriu, pentru-că nearătând acestea până la terminul mai sus prescristo va sterge din lista stipendistilor Budapesta, în 1 a Iuliu, 1889.

Comitetul

MONITOR.

24

Calendarul săptămânii

25 Iunie — 1 Iuliu

25 *Duminea*: Febronia, Orentiu, Farnaciu, Eros, Firm, Firmin, Ciriace, Longin, Leonida, Livia, Eutropia, Simon, Dionisiu, Dometiu, Procopiu (noil.) 26 *Luni*: David, Ioan, Antion. 27 *Marti*: Samson, Anect, Sinesiu, Ioana, Luca, Marciu, Marcia, Pieriu. 28 *Mercuri*: Cir, Ioan, Papia, Se-grin, Macedoniu, Ulcian, Paul, Moise, Donat, Magou. 29 *Joi*: (+) Petru și Pavel. 30 *Vineri*: Petru, Paul, Andreiu, Iacob, Ioan, Filip, Toma, Bartolomeiu, Mateiu, Iacob, Simon, Tadeu, Matia, Iacob frate, Simeon, Barnaba, Marcu, Luca, Filip, Anania, Iust, Stefan, Prochor, Nicanor, Parmena, Meliton, Michail. 1 *Sâmbătă*: Cosma și Damian, Vasiliu, Petru, Leon, Mauriciu.

Rituale bisericesci.

Duminea din 25 Iunie, a IV-a după Rusalii. Ocoitoh și Mineiu. La Utrenia Evangelia Invierii 5. Joi, în 29 Iunie, Sântii apostoli Petru și Pavel, Sărbătore legată, deslegarea postului. Cântările din Mineiu. La utrenia Polieleul. Altele ca de rând.

Loterie.

Mercuri în 3 Iuliu 1889.

Sibiiu: 1 48 12 5 25

Bursa de Viena și Pesta.

Din 3 Iuliu 1889

	Viena	B.-pesta
Renta de aur ung. de 6%	94.85	94.85
Renta de aur ung. de 4%	5.64	5.60
Guibin	9.43 1/2	9.41
Napoleon	58.15	58.—
100 marce nemțesci	118.90	118.90
London pe (poliță de trei luni)		

Nr. 359 [89] 2-3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor de învățători din comunele mai jos însemnate, aparținătoare protopresbiteratului gr. or. al Mercurei, se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegr. Rom.” și anume:

1. In Rod, postul prim, cu salariu de 300 fl.
2. In Apoldul superior, un post cu salariu de 250 fl. și prospect de ameliorare, cuartir liber în edificiul școlii și 5 stângini de lemne de foc din care e a se încălzi și școlă.

Dela concurenți se cere a ținea strană regulat în dimineți și sărbători.

3. In Poiană, postul al patru-lea cu salariu de 300 fl.

Cei ce reflectează la vre unul din aceste posturi au a și așternă petițiunile de concurs, instruite conform legilor în vigoare, subsemnatului oficiu ppopesc, până la termenul mai sus arătat.

Mercurea, la 6 Iunie, 1889.

Oficiul ppresbiterat al tractului Mercurei în conțelegere cu respectivele comitete parohiale.

Ioan Droc, protopresbiter.

ad Nr. 209. [87] 3-3

CONCURS.

Pe baza încuviințării Venerabilului consistoriu archidiececan dela 23 Maiu 1889 Nr. 2939 B. se publică a doua oră concurs pentru ocuparea postului de capelan lângă bătrânul paroh în comuna bisericăscă gr. or. Poiana de clasa a III-a în protopresbiteratul Câmpenilor cu termen de 30 zile dela prima publicare.

Acest post de capelan este împreunat cu jumătate din următoarele venituri:

1. Dela boteze, cununii și inmortentări 250 fl.
2. Dela canone, masle și liturgii 50 fl.
3. Dela botezul Domnului 40 fl.
4. Din alte funcțiuni sacre 60 fl.

Doritorii de a ocupa acest post se-și substernă concursele cu documentele cerute de legile în vigoare până la termenul cuvenit la:

Oficiul protopresbiterat gr. or. al Câmpenilor

Câmpeni, 2 Iunie, 1889.

Romul Furdul, proto resbiter.

Picăturile de stomach Mariazeller,

care lucră de minune în contra tuturor boalelor de stomach.

Neasemnat mai bune, ca ori cari altele, pentru lipsa de apetit, și slăbiciunea stomachului, respirație, vânturi, răgăeli, aere, colică, catar de stomach, aereală, formarea de peatră, producerea de prea multă flegmă, galbinare, greață și vărsături, (vomări), durere de cap (în cazul când provine dela stomach), convulsii de stomach, constipațiune sau încuere, încălcarea stomachului cu mâncări și beuturi, limbrici, splină, ficat, și hemoroidi. Pretul unei sticle împreună cu manducerea la întrebuintarea lor 40 cr., o sticlă după 70 cr. [1907] 33-52

Espositul-Central prin farmacistul Carl Brady, Kremsier (Moravia).

Picăturile de stomach Mariazeller nu sunt un arcan. Părțile constitutive sunt arătate la fie care sticlă pe esplicarea la întrebuintarea lor. Veritabile se pot căpăta mai în toate farmaciile.

Avis! Picăturile veritabile de stomach Mariazeller, se falsifică și imitează în multe părți. Ca semn al veritabilității, are se se ia totdeauna, embalajia cu care se învelesce sticla, și care e roșie și în partea de deasupra provădută cu marca fabricii, având pe lângă aceasta de a se mai observa, ca esplicarea la întrebuintarea lor, care se află la fie care sticlă se fie imprimată în tipografia lui H. Gusek în Kremsier.

Veritabile se pot căpăta: Sibiu, farmacia Wilh. Morscher, farmacia Karl Müller, farmacia August Teutsch, farmacia Karl Herzberg. — Hațeg, farmacia Iosef Osonka. — Szasz-Regen, farm. Emil Wermescher. — Orăștie, farmacia George Deak, farmacia Ios. Graffius, farmacia N. Vlad. — Așig, farmacia Keszler. — Sătulung, farmacia Gustav Iekelius. — Alba-Iulia, farmacia Iul. Fröhlich. — Mediaș, farmacia Schuster. — Sas-Sebeș, farmacia Ludwig Binder, farmacia I. C. Reinhard. — Aiud, farmacia Em. Kovács. — Petroșeni, farmacia G. Gerbert. — Mercurea, farmacia Chr. Fr. Schimert. — Făgăraș, farmacia Pildner, farmacia Hermann. — Căhalm (Kohalom), farmacia Eduard Melas. — Sătulung Hoszufalu, farmacia Gustav Iekelius.

Nr. 280. [86] 3-3

EDICT.

Dumitru Soră (Lómneș), gr. or. din Seliște, comitatul Sibiiului, care a părăsit cu necredință pe legiuita lui soție Maria lui Savu Tâmpăniariu gr. or. tot din Seliște fără a se scî unde petrece — conform rezoluțiunei consistoriale din 23 Maiu a. c. Nr. 3590 B. se provacă a se prezentă la subsem-

natul oficiu în termen de 6 luni dela prima publicare a acestui edict, căci la din contră procesul divorțial, intentat asupra-i de soția lui se va pertractă și decide și în absența lui.

Seliște, 12 Iunie, 1889.

Oficiul protopresbiterat greco orient. al Seliștei.

Dr. Nicolae Maier, protopresbiter.

„Munteana“ Institut de credit și păstrare în Ofenbaia.

Provocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și păstrare „Munteana“ în Ofenbaia, cari sunt în restanțe cu rata 2, 3, 4, 5 și 6 sunt provocați a plăti cel mult până în 3/15 Iuliu 1889.

Ofenbaia, în 18/30 Iunie, 1889.

Pentru direcțiune: Ioan Danciu, director executiv.

Veritabila hârtie de țigări franceză le vrai Goudron

de Norwège

a lui Iosif Bardou et fils

in Pergenian și Paris este unica hârtie de țigări, care este înmuiată în extract de smochine norvegice (extractul de smochine e fără îndoială cel mai sănătos pentru laringe, berigată și plămâni) prin urmare unica hârtie de țigarete, ce o poți folosi fumătorul fără a-i cauză vre-o stricăciune sanitară. O mulțime de atestate dela medici și capacități industriale stau la dispozițiune.

60 medalii de aur, 16 diplome mari de onoare, 20 diplome hors concours.

Se află în toate neguțătoriile de galanterie de hârtie în Nürnberg, precum și în toate traficile de tabac și țigări. [71] 7-12

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Iunie 1889.

Budapesta—Predeal					Predeal—Budapesta					Budapesta—Arad—Teiuș				Teiuș—Arad—Budapesta				Copșa mică—Sibiiu					
	Tren de per-sone	Tren accelerate	Tren omnibus	Tren mist.		Tren de per-sone	Tren accelerate	Tren mist.	Tren omnibus		Tren omnibus	Tren de per-sone	Tren de per-sone		Tren mist.	Tren de per-sone	Tren mist.		Copșa mică	—	2.05	4.35	
Viena	11.—	8.—	—	—	Bucuresci	—	4.40	7.30	*)	Viena	—	11.—	3.40	Teiuș	11.24	3.—	1.42		Șeica mare	—	2.38	5.05	
Budapesta	8.31	2.—	3.10	6.10	Predeal	—	9.12	1.14	5.03	Budapesta	—	7.40	9.30	Alba-Iulia	11.59	3.34	2.32		Lómneș	—	3.22	5.46	
Szolnok	11.20	4.05	7.22	9.28	Timiș	—	9.41	1.45	6.22	Szolnok	—	10.42	12.38	Vințul de jos	12.30	4.10	—		Ocna	8.—	3.46	6.17	
P. Ladány	2.22	5.46	5.52	11.38	Brașov	—	10.17	2.32	7.23	Arad	—	3.53	5.36	Șibot	1.01	4.43	—		Sibiiu	8.35	4.18	6.40	
Oradea-mare	4.18	7.01	8.46	1.51	Feldioara	4.54	—	7.07	—	*) Comunică numai în fiecare Vineri.	2.17	4.29	6.06	Orăștia	1.32	5.13	—		Sibiiu — Copșa mică				
Várad-Velenceze	—	7.11	9.18	2.11	Apaja	5.37	—	7.44	—		Glogovaț	2.37	4.41	6.18	Simeria (Piski)	2.03	5.47	—		Sibiiu	2.30	9.10	9.50
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.27	2.19	Ágostonfalva	6.15	—	8.09	—		Györök	3.37	5.35	6.43	Deva	2.52	6.27	—		Ocna	3.04	9.37	10.14
Mező-Telegd	—	—	9.44	2.32	Homorod	6.43	—	8.29	—		Branicetca	4.05	5.17	6.55	Branicetca	3.23	6.54	—		Lómneș	—	10.05	10.40
Rév	—	7.41	10.21	2.55	Hășfalău	7.31	—	9.07	—		Radna-Lipova	4.27	5.38	7.14	Ilia	3.55	7.20	—		Șeica mare	—	10.40	11.10
Bratca	—	8.16	11.38	3.38	Sighișoara	9.09	—	10.34	—		Conop	—	6.05	7.46	Gurasada	4.08	7.32	—		Copșa mică	—	11.09	11.35
Bucia	—	—	12.16	4.01	Elisabetopole	9.33	—	10.20	—		Bérsava	—	6.23	7.57	Zam	4.44	8.03	—		Cucerdea—Oșorheiu—Reghinul-săs.			
Ciucia	—	—	12.54	4.23	Mediaș	10.02	—	11.09	—		Soborșin	—	7.20	8.42	Soborșin	5.30	8.38	—		Cucerdea	3.05	10.20	3.25
B. Huedin	—	9.05	1.57	4.49	Copșa mică	11.04	—	11.35	—		Zam	—	7.55	9.11	Conop	6.27	9.27	—		Cheța	3.35	10.50	3.58
Stana	—	9.35	3.11	5.31	Micăsasa	11.24	—	11.19	—		Gurasada	—	8.26	9.39	Radna-Lipova	6.47	9.46	—		Ludoș	3.51	11.11	4.15
Aghireș	—	—	3.40	5.40	Blaș	11.39	—	11.59	—		Ilia	—	8.47	9.55	Pauliș	7.28	10.20	5.35		M. Bogat	4.06	11.20	4.41
Ghîrbou	—	—	4.15	6.12	Crăciunel	11.57	—	12.15	—		Branicetca	—	9.11	10.13	Györök	7.43	10.34	6.01		Cipeu-Iernut	4.43	11.57	5.23
Nadișul ung.	—	—	4.36	6.24	Teiuș	12.30	—	12.43	—		Deva	—	9.42	10.37	Glogovaț	7.59	10.50	6.44		Kerelô-Sz.-Pál	4.58	12.12	5.44
Cluș	11.02	10.35	5.26	6.56	Aiud	12.45	—	12.55	—		Simeria (Piski)	—	9.59	10.53	Arad	8.28	11.16	7.25		Nireșteu	5.21	12.36	6.08
Apahida	11.23	—	—	7.15	Vințul de sus	1.13	—	2.11	—		Orăștia	—	11.—	11.39	Szolnok	8.42	11.30	7.44		Oșorheiu	5.40	12.55	6.27
Ghîriș	12.44	—	—	7.15	Uioara	2.18	—	2.11	—	Șibot	—	11.29	12.01			9.20	12.05	—		Reghinul - săs.	6.—	4.58	—
Cucerdea	1.27	—	—	7.48	Cucerdea	2.56	—	2.40	—	Vințul de jos	—	12.—	12.29	Budapesta	2.21	5.10	—		Reghinul-săs.—Oșorheiu—Cucerdea				
Uioara	1.34	—	—	9.13	Ghîriș	3.14	—	2.46	—	Alba-Iulia	8.55	12.19	12.45	Viena	6.—	8.15	—		Reghinul-săs.	7.35	7.—	—	
Vințul de sus	1.42	—	—	10.04	Apahida	3.27	—	3.27	—	Teiuș	9.54	1.06	1.24		1.40	6.05	—						
Aiud	2.07	—	—	10.12	Cluș	4.47	—	4.47	—	Simeria (Piski) — Petroșeni				Arad — Timișoara									
Teiuș	2.26	—	—	10.19	Nadișul ung	5.08	8.—	8.—	—										Reghinul-săs.	—	8.25	8.—	
Crăciunel	3.11	—	—	10.45	Ghîrbou	5.32	—	8.36	—										Oșorheiu	6.45	12.15	10.20	
Blaș	3.24	—	—	10.56	Aghireș	7.06	—	9.02	—										Nireșteu	7.05	12.35	10.39	
Micăsasa	3.54	—	—	11.34	Stana	7.22	—	9.32	—										Kerelô-Sz.-Pál	7.28	12.58	11.02	
Copșa mică	4.09	—	—	12.11	B. Huedin	7.37	6.11	9.32	—										Cipeu-Iernut	7.50	1.19	11.23	
Mediaș	4.39	—	—	12.29	Ciucia	8.03	—	10.11	—										M. Bogat	8.23	1.49	11.53	
Elisabetopole	5.11	—	—	1.10	Bucia	8.03	—	10.11	—										Ludoș	8.31	2.02	12.06	
Sighișoara	5.45	—	—	1.30	Bratca	9.04	7.12	12.16	—										Cheța	9.12	2.18	12.22	
Hășfalău	6.12	—	—	2.14	Rév	9.20	—	12.50	—										Cucerdea	9.44	2.46	12.50	
Homorod	7.32	—	—	2.54	Mező-Telegd	9.37	—	1.19	—										Simeria (Piski) — Hunedóra				
Ágostonfalva	8.17	—	—	3.35	Fugyi-Vásárhely	9.55	7.51	2.—	—										Simeria (Piski)	—	2.18	—	
Apaja	8.37	—	—	4.07	Várad-Velenceze	10.20	8.17	3.04	—										Cerna	—	2.39	—	
Feldioara	9.06	—	—	5.54	Oradea-mare	10.47	—	3.36	—										Hunedóra	—	3.03	—	
Brașov	9.45	—	—	6.39	P. Ladány	10.57	—	3.52	—										Hunedóra — Simeria (Piski)				
Timiș	1.55	5.32	—	7.45	Szolnok	11.04	8.42	4.03	—										Hunedóra	—	9.30	—	
Predeal	2.53	6.15	—	8.32	Budapesta	11.19	8.47	10.50	4.47										Cerna	—	9.56	—	
Bucuresci	9.35	11.50	—	—	Viena	1.19	10.08	1.33	7.30										Simeria (Piski)	—	10.15	—	
						3.31	11.51	3.29	11.51														
						6.30	1.55	7.45	9.55														
						1.40	7.15	6.05	—														
Murêș-Ludoș—Bistrița					Bistrița Murêș—Ludoș					Petroșeni — Simeria (Piski)				Timișoara — Arad				Simeria (Piski) — Hunedóra					
Murêș-Ludoș	—	—	—	4.30	Bistrița	—	—	—	3.—										Simeria (Piski)	—	2.18	—	
Țaga-Budatelic	—	—	—	7.27	Țaga-Budatelic	—	—	—	6.49										Cerna	—	2.39	—	
Bistrița	—	—	—	11.—	Murêș-Ludoș	—	—	—	9.35										Hunedóra	—	3.03	—	
										Petroșeni				Timișoara				Simeria (Piski)					
										Banița				Mercizifalva				Hunedóra					
										Crivadia				Orczifalva				Cerna					
										Pui				Vinga				Simeria (Piski)					
										Hățeg				Németh-Ságh									
										Streiu				Aradul-nou									
										Simeria				Arad									
										Sighișoară—Odorheiu				Odorheiu—Sighișoară				Turda — Ghiriș					
										Sighișoară				Odorheiu				Turda					
										Odorheiu				Sighișoară				Ghiriș					

Nota: Numerele cele grase înseamnă orele de noapte.

Nota: Numerele cele grase înseamnă orele de noapte.

Redactor responsabil: Dr. Remus Roșca.

Editura și tipariul tipografiei archidiececane.